F R E D N I N G S F O R S L A G

RUDERSDAL KOMMUNE

LANDSFORENINGEN FOR
bygnings- og landskabskultur

Forslagsstiller:	Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
Kommune:	Rudersdal Kommune
Adresse:	Kastanievej 16, 2840 Holte
Matrikel nr.:	1aiv Dronninggård, Ny Holte
BBR-nr.:	3098
Ejer:	Landskabsarkitekt Sonja Poll
Betegnelse:	Sonja Polls hus og have
Komplekstype:	Enfamiliehus, villa, have, hæk og træer
Opførelsesår:	Huset 1933, ombygget 1972 og 1979, Haven omlagt 1971-1979.
Omfang:	Have og hus

FREDNINGSOMFANG

Fredningsforslaget omfatter Sonja Polls have (1979 af landskabsarkitekt C. Th. Sørensen med senere mindre tilføjelser af landskabsarkitekt Sonja Poll) og villa (1933 af tømrermester L.V. Sørensen), Kastanievej 16 i Holte.

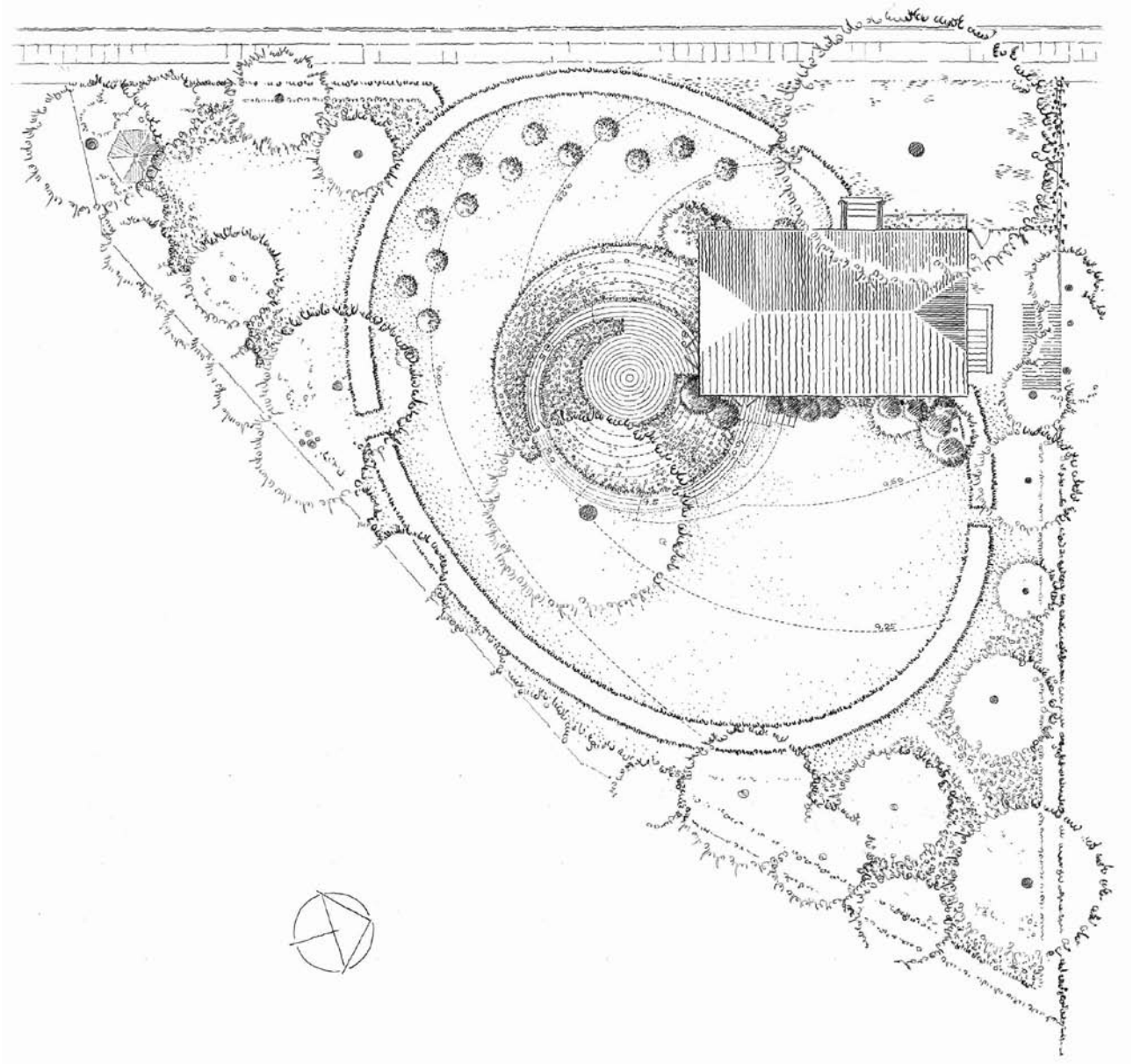

Situationsplan over haven ca. 1993

BYGNINGSBESKRIVELSE

Området:
Villakvarter, udstykket omkring 1920 med grundstørrelser omkring 1100 m^2. Der er derfor forholdsvis mange store træer i kvarteret. Bebyggelsen er enfamiliehuse i 1½ til 2 etager, bygget over en lang periode og derfor ret forskellige. Husene ligger inde på grundene og afgrænsning mod veje er hække eller anden form for levende hegn. Kastanievej 16 føjer sig naturligt ind i området.

Anlægget:
Bygningen er et fint, mindre hus i Bedre Byggeskik-stil. Men det er haven og havens sammenhæng med huset, der især påkalder sig opmærksomhed.

Haven:
Anlægget har to indgange, én via bygningens hoveddør og én via lågen i den høje hæk til højre for hoveddøren. Om sommeren er det havelågen, der er hovedindgangen. Vel igennem lågen åbenbares den usædvanlige have. Haverummet defineres af en høj ellipseformet bøgehæk, som begynder ved bygningens vestvendte hovedindgang og går næsten ud til grundens grænse mod sydøst, hvor den slutter i bygningens nordøstlige hjørne. Hækken favner én og skaber et stort, roligt og velafgrænset rum omkring bygningen. Denne harmoni forstærkes af, at der ind mod bygningen er etableret en nedgravet, skålformet forsænkning med en sydvendt terrasse, hvorfra der er adgang til bygningens underetage. Fra terrassen bevæger man sig af en spiralformet sti op til haven, forbi et stort, gammelt æbletræ og hen til bygningens havedør i stueetagen. Æbletræet forstærker oplevelsen af terrænforskellen fra den lavtliggende terrasse til den højere liggende græsplæne. Træet er det eneste fritstående træ inden for ellipsen, og det adskiller den jævnt skrånende græsplæne i området foran bygningens haveside fra området foran bygningens gavl.

Forsænkningens skråninger er beplantet med vedbend og klatrehortensia. Denne grønne bund brydes om foråret af forskellige selvsåede akelejer.

Imod vest er der i græsset udsparret en række runde bede, som hver især er beplantet med én slags staude. Om eftermiddagen er bedene solbelyste, mens den høje hæk bag dem ligger i skygge. Det er med til at fremhæve bedenes blomsterflor.

Langs bygningens haveside skjules soklen af en række buksbompuder i varierende størrelse, og op af muren vokser vedbend og en frodig blåregn.

Foruden den nævnte indgang til haven i den høje hæk, er der yderligere kun to sprækker, en mod nord og en mod syd. Herigennem er der adgang til to helt anderledes haverum med en mere vild karakter. Det sydlige haverum er ud mod Kastanievej afgrænset af et lavt stendige og en beplantning af klitroser og enkelte højere roser. Denne lette 'hæk' af klitroser slutter sig elegant til den høje, ellipseformede bøgehæk uden at konkurrere med denne. Videre rummer dette hjørne af haven to store træer (kirsebær og fyr) samt et karaktergivende tørrestativ med fire sortmalede stolper. De høje træer er med til at indramme det lyse, næste trætomme rum inden for den ellipseformede bøgehæk.

Dette sydlige hjørne af haven er via en snæver skovsti forbundet med et haverum mod nordøst. Stien forløber mellem ellipsen og en række forskellige træer langs naboskel mod øst.

Det nordlige haverum rummer bl.a. en lille staudehave og tre nyplantede frugttræer, og har dermed et helt anden udtryk end det sydlige haverum. Fælles for de to rum er, at de begge har et særligt karaktergivende element. Her er det en blå bænk. Haven er mod nord afgrænset af et let hegn af tynde, lodrette granstave.

Tilbage mangler nu kun en beskrivelse af ankomstområdet, som er helt domineret af et stort egetræ, som står i en bund af forskellige skovplanter. Et gruset areal heromkring giver mod nord plads til parkering af en bil og mod syd er en rolig indgang til villaens let hævede hoveddør – eller lågen i hækken!

Haven danner en usædvanlig harmonisk og rummelig helhed omkring det fine, lille hus. Den rummer både en behagelig, overskuelig enkelthed og en række overraskende kig og enkeltelementer. Samtidig er haven så enkel og udvalget af planter så få, at hver enkelt nemt kommer i fokus og er med til at afspejle årstidernes variationer. Der tænkes fx på stauderne i de runde bede, bøgehækken, æbletræet, akelejerne i vedbendbunden.

I en artikel i magasinet "Haven" giver Kjeld Slot den følgende beskrivelse af haven:

"I bogen: "39 haveplaner" tog C. Th. Sørensen parcelhushavens problemer op. Det morede ham at vise, hvor mange muligheder der er, for med enkelhed og konsekvens at gøre den helt almindelige have til et ganske særligt sted, berigende for sine ejere, både i brugen og i den kunstneriske oplevelse.
I haven på Kastanievej er disse tanker bærende, og et velkendt tema er taget op – huset er indskrevet i ellipsen. Herved frilægges hovedadgangen og det store egetræ danner løvtag over forpladsen. Hækken borer sig vej gennem haven, danner et storslået rum omkring huset og rammer præcist det modsatte hushjørne. Det store æbletræ behersker rummet. Med den spiralformede sti fra opholdsstuens havedør til den runde terrasse i hulningen foran kælderdøren, får rummet bevægelse, og fra den frilagte kældergavl rejser huset sig med dobbelt styrke og står som det skarptskårne centrum, der fastholder de dynamiske linier. De omgivende træer trækker hækrummet op.

De runde staudebede, som følger hækkens krumning, er også et velkendt tema. Her står de solbelyste i eftermiddagstimerne mod den skyggede hæk.

Indenfor hækken: Det klare rum. Udenfor: Mulighed for leg eller dyrkning, brænde eller tøjtørringen eller bare en skyggefuld tur gennem de brede og smalle rum langs hækkens krumme yderside. "

Bygningen:
Huset er et karakteristisk Bedre – Byggeskiks-hus. Det er i 1½ etage med fuld kælder, måler 7.5 X 12 m og har pudsede facader i okkerfarvet grusgravs-materiale. Rødt tag af vingetegl med halvvalm og småsprossede vinduer med kitfals. Med sit enkle udtryk, sine velovervejede proportioner og sin beskedne detaljering følger det "Tegnehjælpens" anvisninger meget nøje.

Huset ligger 6 m inde på grunden og 4 m fra det nordlige skel og giver derved det størst mulige sammenhængende areal til haven.

En støbt trappe med sort smedejernsgelænder med lodrette balustre fører de tre trin op fra forpladsen til hoveddøren. Denne er en fyldingsdør inddelt i ti profilerede felter og indrammet af en muret, hvidkalket ramme med tilbageliggende furer. Over døren et smalt overvindue med buede sprosser. En hvidkalket gesims trækker tagfoden op og fortsætter som et smalt murbånd hen over gavlene.

Facadens tre vinduer er anbragt i et roligt forløb omkring døren og med kældervinduer i samme takt. I tagfladen sidder en mindre kvist over trapperummet og 2 ovenlys-vinduer er i 1972 indsat over toilet og bad. Østfacaden har en tilsvarende rolig vindues-inddeling med tre vinduer, en havedør længst mod syd og en fire-fags kvist midt i tagfladen. Sydgavlen brydes af husets eneste tre-fags-vindue samt af altandøren på første sal.

Vinduerne i stueetagen måler 1 x 1,5 m. De er opdelt med lodpost og tværpost og underdelt med spinkle sprosser, som giver 2 x 6 rudefelter under tværposten og 2 x 2 rudefelter over den. Overetagens 2 vinduer i nordgavlen måler ca. 1 x 1 m. med samme mål i underdelingen men uden tværpost. Sålbænke er af sort skiffer.

Alle husets yderste vinduer er de oprindelige med enkeltlag glas og kitfals. Vinduerne er udvendig malet blå, men var tidligere hvide.

Huset er opført med hulmur på et støbt kælderfundament. Taget er – det oprindelige – 45 graders tag af røde vingetegl og med halvvalm.

Grundplanen er enkel med en tværmur og en langsgående, lidt forskudt mur både i kælder og i stueetage. Det giver stueplanen en fin og karakteristisk fire-deling: Entre og køkken i husets nordvestlige hjørne, en mindre og en større stue ud mod haven og en smal, sydvestlig spisestue med trappe til første sal. Rummene er velproportionerede og lysforholdene er smukke.

De fire rum i kælderetagen får et sparsomt lys fra vinduerne i soklen, og der er en udvendig kældertrappe i nordgavlen.

Inventar og overflader:
Trappen mellem stueetagen og første sal har hvidmalet trægelænder med udsparrede ovale huller med en smal kant omkring. Håndlisten er af mahogni.

En af husets oprindelige brændeovne er i 1972 genopsat i den største af stuerne.

Husets gulve er de oprindelige lakerede fyrretræsplanker og væggene i stueetagen er pudsede og hvidmalede. På første sal har det været nødvendigt at opsætte væv, da den oprindelige puds var skrøbelig.

Indvendige døre er fyldingsdøre (ramme og et felt.) I stueetagen med de oprindelige håndtag, vist nok af bøffelhorn. Indvendigt er både døre og vinduer, samt alt øvrigt træværk hvidmalet.

Havens betydning for huset og omvendt:
Allerede fra vejen får man det første hint om, at haven er noget særligt, ved den måde som den buede hæk imødekommer den besøgende. Havens vigtighed fremhæves ved, at der - lige til højre for huset - er en låge, der fører ind til haven.

Inde i haven danner den høje, ellipseformede bøgehæk et stort, lyst afgrænset rum foran bygningens syd- og østfacader.

Hækken 'begynder' ved indgangen, hvor dens højde er afpasset i forhold til villaens hoveddør. Herfra virker det som om hækkens overkant fastholdes i samme kote, men det passer ikke. Højden varierer umærkeligt,

så den passer til huset, skærmer mod vejen og skaber den optimale indramning af det store haverum foran huset. Med årene er hækken blevet lidt bredere end ejeren finder optimalt.

Adgangen fra hus til have sker gennem dobbeltdørene i henholdsvis havestuen og kælderetagen. I haven er disse døre forbundet med en sti, som snor sig fra døren i kælderen, gennem den skålformede forsætning, forbi æbletræet og hen til døren i havestuen.

Haven er formet til huset, så husets volumen passer til havens elementer. Det gælder især måden hvorpå den høje hæk favner huset samt størrelse og proportioner hus og have imellem, fx hækkens højde i forhold til huset, den forsænkede terrasses størrelse i forhold til husets sydvendte gavl samt størrelsen af rummet indenfor hækken i forhold til husets proportioner.

VEDLIGEHOLDELSESTILSTAND

Nødvendig vedligeholdelse er løbende blevet udført. Det gælder reparation af tag, tagrender, skorstenspibe, afløb m.m.

I disse år bliver vinduerne malet på begge sider. Udvendigt med linolie-maling.

Diverse pudsreparationer påregnes snarest udført.

Generelt er vedligeholdelsestilstanden jævn. Der er noget, som trænger, og andet, som kan vente. Som det ofte er i huse af den alder.

BYGNINGEN- OG HAVENS HISTORIE

Huset er opført i 1933 for Skattekontrollør J. Worsøe-Christophersen og frue, og det fremgår af de oprindelige tegninger, at Tømrermester L. J. Sørensen, Rudersdalsvej i Holte, stod for opførelsen.

I 1968 blev huset overtaget af den nuværende ejer. Det har således kun haft 2 ejere.

1969 gav C. Th. Sørensen sin datter, Sonja Poll forslaget til omlægning af haven i fødselsdagsgave.

I 1971 påbegyndes omlægningen af haven begyndende med plantning af den ellipseformede hæk og sluttende i 1979 med etableringen af den forsænkede terrasse.

I 1972 udskiftedes alle installationer, der blev indlagt centralvarme og inventaret i køkken og badeværelse blev fornyet. De indbyggede skabe, i oregonpine, i de to mindste rum på første sal er også fra dette tidspunkt. Det tilsvarende skab i det største rum er et par år ældre.

På første sal er væggene mellem de to mindste rum og gangarealet blevet regulerede efter ændring af varmesystemet og fjernelse af den kakkelovn, som tidligere skulle opvarme hele overetagen.

I 1979, hvor omlægningen af haven blev færdiggjort, og døren ud til den forsænkede terrasse skulle brydes gennem kælderens fundament, blev den nødvendige understøbning af fundamentet udført, og der blev oplagt en jerndrager over døråbningen. Samtidig blev den oprindelige trappe foran stuens havedør brudt ned for at give plads til den nye repos og den krumme sti ned til forsænkningen. Arkitekt m.a.a. Torben Riisager har stået for begge ombygninger.

I 1995 blev havedøren i stueetagen udskiftet. Begge nye døre er udført som koblede døre med småspros-sede ruder i det yderste lag glas. Så vidt muligt svarende til inddelingen i husets vinduer, og med de oprindelige sprosseprofiler.

De oprindelige forsatsvinduer dækkende de nederste ¾ dele af stueetagens vinduer, er successivt blevet supplerede, så der nu er forsatsvinduer svarende til de oprindelige, for alle vinduer i begge etager.

I 2010 er havens sydligste afgrænsning mod Kastanievej ændret, og den tidligere hæk er erstattet af et lavt stengærde beplantet med høje rosenbuske, svarende til den oprindelige plan.

I 2012 er den oprindelige mirabelhæk i nordskellet erstattet med et dyrehave-hegn bevokset med slyngplanter.

Lignende anlæg:
Der findes ikke andre haver som denne. Den var en af C. Th. Sørensens seneste værker, og for en ejer med fuld forståelse for hans enkle og samtidig geniale forslag til anlæg af haven. Han har anvendt flere af de elementer, som han også har brugt i andre anlæg, fx ellipsen, den høje hæk, spiralen og de runde bede, og har her endnu engang sammensat dem til en helhed på en meget overbevisende måde. Samtidig skal det fremhæves, at det oprindelige anlæg ikke har været udsat for skiftende ejere.

Man føler, når man står i haven, 'at opgaven er løst', og at det ikke er muligt, at nå frem til nogen bedre løsning.

I "39 Haveplaner" er det store runde eller ellipseformede rum omkring huset brugt i haveplanerne nr. 28 og 29. De runde staudebede i græsfladen er inspirationen i nr. 14.

I "C. Th. Sørensen En havekunstner" vises et projekt til egen have i Brønshøj fra 1925. Også her er temaet, det hækindrammede rum tilknyttet huset.

I kolonihaverne i Nærum er formen brugt som indramning af de enkelte havelodder. Den oprindelige tanke her var, at husene skulle ligge i hækkens linje, og på den måde både have udsigt mod det fælles græsareal og indsigt mod egen have. Den tanke blev tilsyneladende ret tidligt opgivet i Nærum. Nu er motivet brugt på Kastanievej.

Andre værker af landskabsarkitekten:
C. Th. Sørensen var uhyre produktiv. Mange af hans projekter er dog aldrig blevet realiseret, og mange af de realiserede projekter eksisterer ikke længere. Men en hel del er heldigvis stadig bevaret.

Hans store betydning for dansk havekunst kan bl.a. ses ved, at Annemarie Lund i sin 'Guide til dansk havekunst' fra 1997 nævner C. Th. Sørensen i forbindelse med 33 af de i alt 199 beskrevne anlæg.

C. Th. Sørensens fredede anlæg:

<u>Omgivelser til fredede tæt/lav bebyggelser:</u>

Det fælles haveanlæg fra 1942 ved Kunstnerboligerne, Grønnemose Allé i Emdrup, København. Fredet 1990.

Omgivelserne til rækkehusbebyggelsen Parcelgården fra 1950-1954 af Palle Suenson i Dronninggårds-kvarteret i Holte, Rudersdal Kommune. Fredet 2015

Omgivelser til fredede villaer:

Haven til villaen Bernstorffsvej 27, Gentofte. Fredet i 2013 inkl. garage og havemur. Haven er senere istandsat af landskabsarkitekt Sven-Ingvar Andersson.

Kratvænget 9, Gentofte. Haveanlægget, herunder forplads- og hække (1934) til villa. Fredet 2014. Det oprindelige haveanlæg er afkortet i 1967 som følge af en udmatrikulering.

Omgivelser til fredede offentlige bygninger/anlæg

Omgivelserne til den første del af Tårnby Rådhus fra 1957 sm Ole Nørgård. Indgår i fredning fra 1994.

Landskabsdelen ved Angligården, Herning Kunstmuseum. Fredningen omfatter den tidl. fabriksbygning med billedkunstnerisk udsmykning samt den indre gård, poppellunden, parkeringspladsen og skulpturparken (1966). Fredet 1995.

Parken til Vestbad i Rødovre og Brøndby Kommuner. Fredningen omfatter friluftsanlægget Vestbad i Rødovre og Brøndby Kommuner (1957-58) af Arkitektkontoret i Rødovre Kommune ved stadsarkitekt Børge T. Lorentzen og landskabsarkitekt C. Th. Sørensen. Fredet 2017.

Kolonihaver:

De Ovale Haver, kolonihaveparken fra 1948 i Nærum. Fredet 1991.

Selvstændige landskabsarkitektoniske værker:

'Vor Frue Kirkes Plads' fra 1952-53 i Kalundborg. Fredet 2011.

'De Geometriske Haver'/'Den Musikalske Have' ved Herning efter projekt fra 1945, men først anlagt i 1983. Anlægget ligger lige syd for den allerede fredede skulpturpark ved Herning Kunstmuseum. Fredningen omfatter også den ovale skovlysning med tilhørende egeskovsbryn. Fredet 2014.

'Vitus Bering Parken' med skulpturer fra 1957. Fredet 2014.

Andet

Endelig har Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur i 2013 indsendt forslag om fredning af Bellahøjbebyggelsen (1951-57) inkl. vaskeri, haveanlæg og Bellahøj Friluftsteater. C. Th. Sørensen var landskabsarkitekt for haveanlæggene omkring bygningerne i alle fire byggeafsnit og for det store parkanlæg med friluftsteater.

Landskabsarkitekt:
C. Th. Sørensen (1893-1979) er den landskabsarkitekt, som mest alsidigt tegner den nye danske land-skabstradition fra mellemkrigstiden og frem til 1960'erne. Perioden fra 1945 og frem betegnes ofte som havekunstens guldalder. C. Th. Sørensen har med sin store produktivitet (over 2000 projekter), sit samarbejde med mange af samtidige, førende, funktionalistiske arkitekter og landskabsarkitekter og sit

virke på Kunstakademiets Arkitektskole, hvor han i 1940 afløste G.N. Brandt og i 1954 blev den første professor på den nyoprettede Afdelingen for Havekunst, haft en meget stor indflydelse på periodens landskabskultur. Dertil medvirker også hans mange artikler og bøger om planter og havekunst.

C. Th. Sørensens virke rummer så forskellige anlæg som små og store private haver, offentlige parker og anlæg, herunder amfiteatre, omgivelser til socialt boligbyggeri (fx Bellahøj), skrammellegepladser, kolonihaver samt iscenesættelsen af historien om hedens opdyrkning i Kongenshus Mindepark sydvest for Viborg.

C. Th. Sørensen er en af de få danske landskabsarkitekter fra perioden, som er kendt i udlandet. C. Th. Sørensen betragtes som en af århundredets store landskabsarkitekter.[1] Selv kaldte han sig havekunstner.

Bedre Byggeskik:
Villaen, Kastanievej 16 er et fint og karakteristisk eksempel på en mindre villa i Bedre Byggeskik-stil.

'Bedre Byggeskik' bevægelsen blev i 1915 etableret som et opgør med uharmoniske (grimme) bygninger, opført i nye, billige byggematerialer. Bevægelsen havde som mål, at medvirke til opførelse af harmoniske og gennemarbejdede bygninger. Der blev bl.a. afholdt kurser for de håndværksuddannede bygmestre, som stod for meget af datidens byggeri, så de fik forståelse for den nye stil, og der blev udgivet typetegninger og retningslinjer for såvel helhed som detaljer.

Stilen kom især til at præge mange enfamiliehuse frem til ca. 1940.

KILDER

Hus og have er beskrevet med tekst og billeder i adskillige faglige bøger og tidsskrifter, måske mest indgående i de tre herunder nævnte:

Sven-Ingvar Andersson og Steen Høyer: C. Th. Sørensen – en havekunstner. Arkitektens forlag 1993. Sonja Polls have. Side 130 – 135.

Annemarie Lund: Guide til dansk havekunst. Arkitektens forlag 1997. Sonja Polls have. nr. 148. side 193.

Annemarie Lund: Danmarks Havekunst, bind III. Arkitektens forlag 2002. Sonja Polls have. Side 93-95.

Derudover har haven været vist i DR2 TEMA "Haver i 100 år" tilrettelagt af Kjeld Slot 2006 og den besøges løbende af haveinteresserede, samt af fagfæller og studerende fra ind- og udland

Om Bedre Byggeskik:

Slots- og Kulturstyrelsens informationsblad om Bedre Byggeskik.

'Bedre byggeskik- bevægelse og bygninger' af Lene Floris. Thanning og Appel 2005.

[1] Se forord til C. Th. Sørensen – en havekunstner

Kontaktpersoner:
Landskabsarkitekt mdl. Sonja Poll, Kastanievej 16, 2840 Holte, Tlf. 45 42 23 50

PLANBESTEMMELSER/KOMMUNEATLAS

I henhold til Kommuneatlas for Søllerød Kommune, 1993, har bygningen fået bevaringsværdi 3, med tilføjelsen, ”bør bevares især for sit fine samspil med haven”.

Kastanievej 16 indgår i lokalplan 62 for villaområdet omkring Kongevejen nord for Holte centerområde. Lokalplanen, der er udarbejdet af den tidligere Søllerød Kommune, er fra 1985. Det fremgår, at planen har til formål, at fastholde karakteren af villakvarter ved at fastlægge anvendelses- og bebyggelsesregulerende bestemmelser. Planen indeholder ingen oplysninger om - eller udpegninger af bevaringsværdige bygninger.

MILJØMÆSSIG VÆRDI

Sonja Polls have og villa indgår næsten ubemærket i det omgivende villakvarter. Dog markerer den høje buede hæk mod vejen og det store egetræ ved indgangen den egenart og frodighed, som genfindes inde i haven. Havens forskellige rum indeholder både plads til en meget kontrolleret og til en mere vildtvoksende natur.

KULTURHISTORISK VÆRDI

C. Th. Sørensen betragtes som en af 1900-tallets store landskabsarkitekter. Han fornyede den danske landskabsarkitektur og har inspireret flere generationer af landskabsarkitekter.

Den aktuelle have er et på en gang enestående og samtidig typisk eksempel på, hvordan han evnede at sammenstille enkle elementer, ofte geometriske former, så de tilsammen udgjorde en overbevisende helhed.

Det vides ikke, om der er andre af C. Th. Sørensens private haver, som er bevaret uændret, og Sonja Polls have er derfor af uvurderlig stor kulturhistorisk værdi, som en uændret mindre og velbevaret have af C. Th. Sørensen.

Dertil kommer, at den lidt ældre bygning er et karakteristisk eksempel på en mindre villa i Bedre Byggeskik-stil.

ARKITEKTONISK VÆRDI

C. Th. Sørensen er kendetegnet ved de rumlige dimensioner i sine haveplaner, og haven på Kastanjevej 16 fremstår som et lærereksempel herpå. Den høje ellipseformede bøgehæk spænder grunden ud og definerer et helt enestående haverum, som næppe findes i andre private haver. Dertil kommer den særlige kvalitet som den forsænkede og dermed beskyttede terrasse tilføjer det lille hus, som hermed får et volumen, som matcher det klart afgrænsede haverum.

Videre fremhæver de runde bede med hver sine stauder de forskellige blomsterarter. Dertil kommer bedenes placering, så de om eftermiddagen henligger i sol mod hækkens mørke baggrund. Hermed fremhæves igen rumligheden i anlægget.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

Havens bærende fredningsværdi er den tætte, høje bøgehæk med de kun tre smalle åbninger. Dertil kommer den lige så højst prioriterede skålformede fordybning ned til den cirkelformede terrasse og den spiralformede sti her nede fra og op til bygningens havedør mod øst.

De runde bede i havens vestlige side er ligeledes afgørende og karaktergivende for haven. Endelig har det store frugttræ lige øst for den forsænkede terrasse og det store egetræ i forhaven bærende fredningsværdier.

Bygningens bærende fredningsværdier ligger i opretholdelsen af hovedstrukturen, herunder især bygningens ydre form samt adgangen til haven fra havedøren mod øst og døren i kælderetagen. Hertil kommer de til bygningen anvendte traditionelle materialer.

ANBEFALINGER

Det anbefales, at der udarbejdes en plejeplan for haven.

TEGNINGER OG KORT

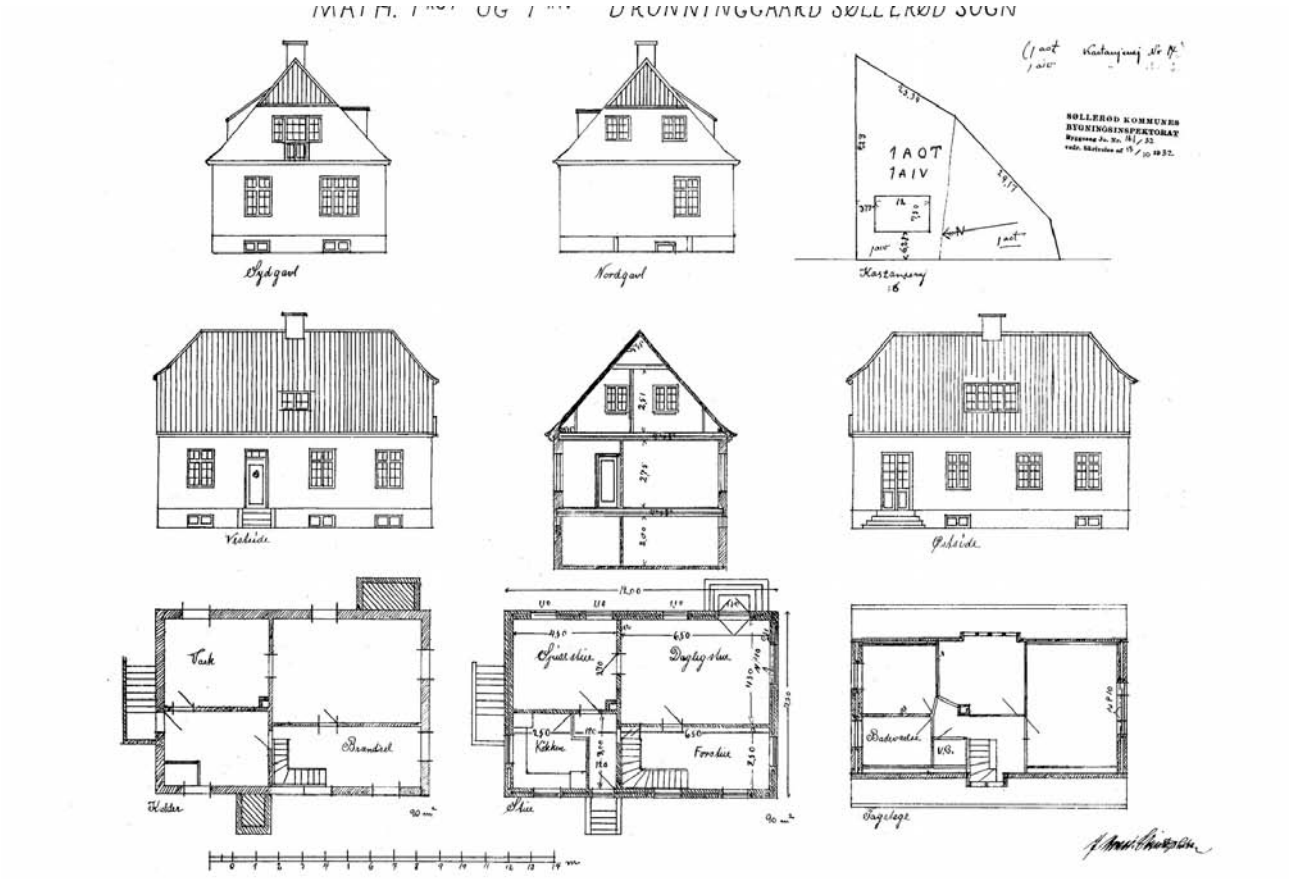

Den oprindelige bygningstegning oktober 1932.

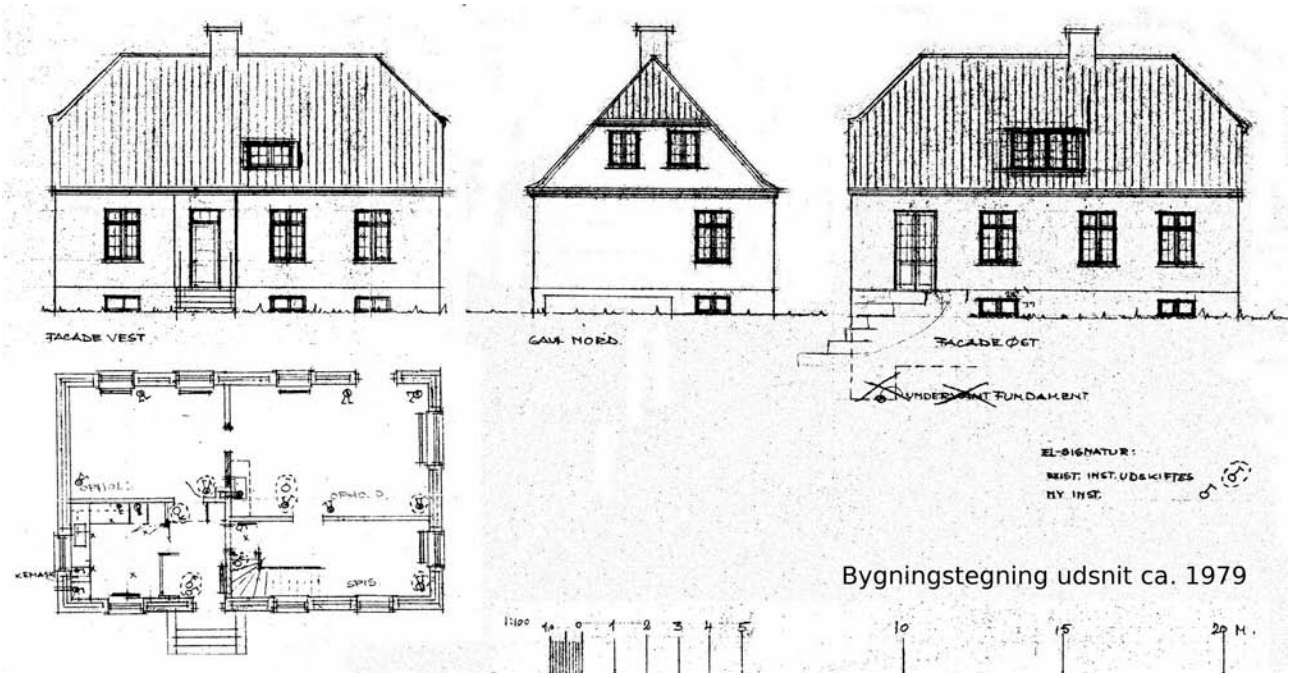

Bygnings tegninger i forbindelse med ombygning i 1972 og 1979. Arkitekt m.a.a. Torben Riisager.

BILLED-DOKUMENTATION

Forpladsen med egetræet, hoveddøren og lågen i hækken

Staudebedene langs hækken.

Det store rolige haverum.

Den forsænkede terrasse foran kælderdøren.

Under æbletræet.

Stien langs hækkens krumme yderside.

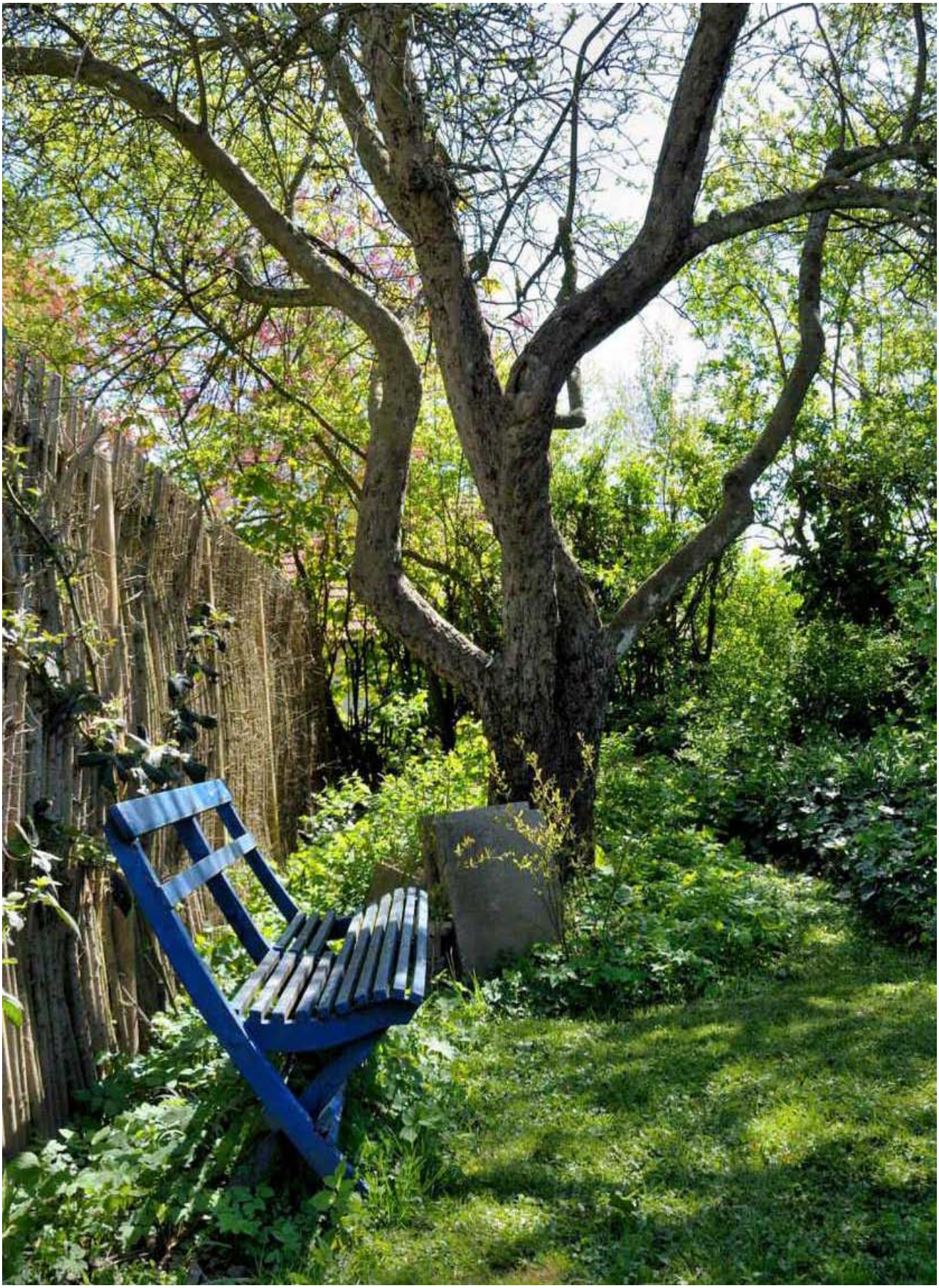

9. Haverummet udenfor hækken. Den blå bænk ved dyrehavehegnet.

Den skålformede fordybning og æbletræet

Selvsåede akelejer titter op igennem den vedbendbeklædte skråning

En af de kun tre åbninger i den høje bøgehæk

Havesiden med buksbompuderne og blåregnen.

Det sydlige rum med tørrestativ og hegn af rosenbuske mod Kastanievej

Dyrehavehegnet i nordskel

Ankomstområdet med egetræ og låge til haven

Den nyere stensætning og rosenhæk

Bygningen

Gavlen over den skålformede fordybning

Havesiden